

Gemeente Brummen

Uitgangspunten voor de visie op de toekomst van het peuterspeelzaalwerk gemeente Brummen

13 oktober 2010

(kenmerk: INT10.0202)

Doel notitie

Het doel van deze notitie is de uitgangspunten te formuleren voor de visie op het peuterspeelzaalwerk in de gemeente Brummen. Deze visie is van belang omdat er zich rond het peuterspeelzaalwerk diverse ingrijpende ontwikkelingen voordoen. De op te stellen visie geeft aan welke rol voor het peuterspeelzaalwerk in de gemeente Brummen in de komende jaren is weggelegd. Daaruit moet ook duidelijk worden in hoeverre de gemeente Brummen het peuterspeelzaalwerk financieel ondersteunt.

I. Rol gemeente bij peuterspeelzaalwerk

De gemeente heeft geen wettelijke verplichting om peuterspeelzalen in stand te houden. Wel kan het peuterspeelzaalwerk voor gemeenten een onderdeel zijn om invulling te geven aan de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. Peuterspeelzalen kunnen namelijk een positieve bijdrage leveren aan de resultaten van met name de prestatievelden 1 en 2¹. Met de Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (OKE) krijgt de gemeente de verantwoordelijkheid voor toezicht op en handhaving van de kwaliteit van het peuterspeelzaalwerk.

Gemeenten krijgen met de wet OKE ook de wettelijke verplichting om te zorgen voor een voldoende en hoogwaardig aanbod van voorschoolse educatie voor kinderen met een risico op een achterstand in de Nederlandse taal. Hiervoor zijn in de wet verschillende eisen geformuleerd. Ook voor voorschoolse educatie heeft de gemeente een rol bij het toezicht. Voorschoolse educatie kan op peuterspeelzalen plaatsvinden, maar dat is geen vereiste.

Op dit moment kent de gemeente Brummen een subsidiemogelijkheid voor peuterspeelzalen. Verder zijn er door de gemeente kwaliteitseisen peuterspeelzalen geformuleerd. De subsidie bedraagt ongeveer 160.000 euro per jaar. Daarnaast verstrekt de gemeente subsidies voor het invullen van voorschoolse educatie op de peuterspeelzaal. Dit bedraagt ongeveer 80.000 euro per jaar.

De gemeente Brummen kent één stichting die peuterspeelzaalwerk biedt, namelijk de Stichting Peuterspeelzalen gemeente Brummen. Deze organisatie biedt ook als enige binnen de gemeente voorschoolse educatie.

II. Ontwikkelingen peuterspeelzaalwerk

Rond de peuterspeelzalen doen zich de volgende ontwikkelingen voor:

- Samenwerking (fusie) met kinderopvangorganisatie (SKBE)
De Stichting Peuterspeelzalen gemeenten Brummen en de Stichting Kinderopvang Brummen/Eerbeek hebben een samenwerkingstraject in gang gezet. Er wordt stapsgewijs invulling gegeven aan meer samenwerking qua uitvoering, beleid en organisatie. Financieel blijven de organisaties gescheiden
- Tekorten bij Stichting Peuterspeelzaalwerk Gemeente Brummen.
De stichting heeft te maken met jaarlijks oplopende tekorten bij de uitvoering van het peuterspeelzaalwerk. De kosten kunnen niet worden gedekt uit de twee inkomensstromen (gemeentelijke subsidie en ouderbijdrage).
- Kwantitatieve en kwalitatieve ontwikkeling doelgroep

---

¹ Bevorderen van sociale samenhang en leefbaarheid in dorpen, wijken en buurten (prestatieveld 1).

Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met het opgroeien en ondersteuning van ouders met problemen met opvoeden (prestatieveld 2)

Het aantal peuters in de gemeente daalt. Naar verwachting zal deze trend zich in de komende jaren doorzetten. Het aantal doelgroeppeuters² is in de afgelopen jaren toegenomen. Het aandeel doelgroeppeuters onder het totale aantal peuters in de gemeente stijgt naar verwachting in de komende jaren. Een kwantitatieve inschatting is momenteel nog niet beschikbaar.

- Concurrentie kinderopvang.

De afgelopen jaren is het gebruik van kinderopvang sterk toegenomen. Hoewel er qua invulling en doelstelling verschillen zijn met peuterspeelzaalwerk kan er sprake zijn van concurrentie.

- Invoering wet OKE

Deze wet is 1 augustus 2010 in werking getreden. De wet brengt door harmonisatie van de regelgeving in de voorschoolse voorzieningen (peuterspeelzalen en kinderdagverblijven) een aantal verbeteringen aan, leidt tot meer en betere voorschoolse educatie (VVE) en vermindert financiële drempels voor ouders van doelgroepkinderen om deel te nemen aan voorschoolse educatie.

- Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)

Het huidige beleidsplan loopt eind 2010 af. Er zijn voorstellen gedaan voor de nieuwe planperiode, maar momenteel kan nog geen volledige duidelijkheid worden gegeven omdat dit afhankelijk is van de hoogte van de financiële middelen die het rijk beschikbaar stelt. Het opzetten van het plan is ook afhankelijk van de te ontwikkelen visie op het peuterspeelzaalwerk.

- Bezuinigingen gemeente

De gemeente Brummen moet in de komende jaren bezuinigen. Ook rond het peuterspeelzaalwerk heeft het college van B&W aangegeven te willen bezuinigen.

- Integrale Huisvestingsplan gemeente Brummen (IHP)

Schoolbesturen stellen hierbij de voorwaarde dat er rekening wordt gehouden met peuterspeelzaalwerk/kinderopvang/buitenschoolse opvang (BSO) binnen de clusters. Zij streven hierbij naar een bundeling van voorzieningen voor 0-12 jarigen. Voor de invulling hiervan willen zij zelf een partij kiezen (dit kan dus een partij zijn die van buiten de gemeente komt). Vanuit de gemeente zijn t.a.v. investeringen in huisvesting de volgende aanvullende voorwaarden gesteld:

1. Een investering in een voorziening ten behoeve van de opvang voor kinderen tussen 0-2 jaar dient door een marktpartij gefinancierd te worden.

2. Een investering in een voorziening ten behoeve van de opvang van kinderen tussen

2-

12 jaar (w.o. peuterspeelzaalwerk, tussen- en buitenschoolse opvang) wordt via een kostendekkende huur door de gemeente ter beschikking gesteld aan schoolbesturen dan wel een marktpartij. De gemeente is bereid deze investering (voor de nog nieuw te bouwen

- Kleine kernen te plegeren mits het gaat om een clustering van minimaal twee bestaande scholen. Voorzieningen in kleine kernen staan in de gemeente Brummen onder druk. Dit geldt ook voor de peuterspeelzaal in Hall. Daarnaast verzoeken de scholen in Hall en Empe om aanpassingen in de huisvesting (extra ruimte voor peuterspeelzaal/BSO) .

III. Uitgangspunten visie

Bij het bepalen van de visie op het peuterspeelzaalwerk hanteren we -mede op basis van bovenstaande ontwikkelingen- de volgende uitgangspunten:

---

² Een kind behoort tot de doelgroep indien het kind valt binnen de gewichtenregeling* en/of het kind door het consultatiebureau als risicokind op taalachterstanden wordt geïndiceerd.

* Dit is een regeling in het basisonderwijs waarbij aan kinderen een 'gewicht' wordt toegekend op basis van het opleidingsniveau van de ouders.

A. Clustering en lokaties

- Voorzieningen voor kinderen tussen 0 en 12 jaar kunnen -binnen bepaalde randvoorwaarden (zie hieronder)- geclusterd worden. Hierdoor ontstaan er betere mogelijkheden voor een doorlopende leerlijn, wordt beter voldaan aan de behoeften van ouders en ontstaan er mogelijk schaalvoordelen.
- Efficiencyoverwegingen -afhankelijk van ontwikkeling aantal kinderen/peuters- kunnen er echter toe leiden dat kinderopvang van 0-2 jaar buiten de bovenstaande clustering wordt vormgegeven (bijvoorbeeld op een centrale lokatie in Brummen en een centrale lokatie in Eerbeek) en/of dat een peutergroep (2-4 jarigen) op een school/cluster niet haalbaar is.
- Daar waar het mogelijk is om voorschoolse educatie en onderwijs op één lokatie aan te bieden kan voorschoolse educatie doorlopen in vroegschoolse educatie (groep 1 en 2).

B. Integratie peuterspeelzaal en kinderopvang

- De samenwerking/fusie tussen peuterspeelzaalwerk en kinderopvang, de harmonisatie van de landelijk regelgeving en de wettelijke verplichtingen rond voorschoolse educatie moet leiden tot een verdere integratie van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang binnen de gemeente Brummen. Met peutergroepen binnen de kinderopvang kan hieraan invulling gegeven worden.
- Met het ontwikkelen van peutergroepen binnen de kinderopvang ontstaan er mogelijkheden voor ouders om gebruik te maken van de kinderopvangtoeslag³. Hierbij moet wel worden voldaan aan de eisen van de Wet Kinderopvang.
- Financiering van peuterspeelzaalwerk kan daarmee gelijk worden getrokken met de financiering kinderopvang. De huidige budgetsubsidie voor het peuterspeelzaalwerk kan daarmee komen te vervallen. Door de sterke verwevenheid van voorschoolse educatie in het peuterspeelzaalwerk werd met een deel van de budgetsubsidie ook de kosten van voorschoolse educatie gedekt. In de nieuwe systematiek zal dan ook een deel van de huidige budgetsubsidie voor de aankoop van plaatsen voor voorschoolse educatie behouden moeten blijven.
- Voor ouders van peuters die geen gebruik kunnen maken van de kinderopvangtoeslag in peutergroepen (bijv. bij geen werk) streeft de gemeente er naar om een financiële oplossing te bieden (zoals nu ook geldt bij de kinderopvang).

C. Voorschoolse educatie

- We hechten veel belang aan voorschoolse educatie. Hierbij is het uitgangspunt dat voorschoolse educatie aan doelgroepkinderen wordt geboden in peutergroepen waarin ook niet-doelgroepkinderen betrokken zijn. Voorschoolse educatie in een derde (of vierde) dagdeel kan hierop een uitzondering vormen. Een derde (of vierde) dagdeel kan namelijk plaatsvinden met alleen doelgroepkinderen.
- In VVE groepen waarin niet-doelgroepkinderen zitten, stellen we geen eisen aan de exacte verhouding tussen doelgroep- en niet-doelgroepkinderen. Dit bevordert de flexibiliteit en optimale bezetting van de peuterspeelzaal.
- Naar verwachting brengt verlenging van de openingstijden voor VVE groepen naar minimaal 10 uur per week (in drie dagdelen) lagere kosten met zich mee dan het aanbieden van vier dagdelen. Om deze reden gaat de voorkeur uit naar het aanbieden van drie dagdelen (10 uur).
- Peutergroepen bestaan zowel uit kinderen die wel of geen gebruik maken van de reguliere kinderopvang. Kinderen van de kinderopvang kunnen een deel van de dag in een peutergroep meedraaien. Voor doelgroepkinderen uit de kinderopvang zal het meedraaien in peutergroepen indien mogelijk verplicht worden gesteld..
- Het voeren van peutergroepen laten we (net als kinderopvang) zoveel mogelijk aan de markt (externe partijen) over. Hierbij bewaken we als gemeente de continuïteit, clusterontwikkeling, leefbaarheid, preventieve jeugdzorg en het bieden van voorschoolse educatie. Hieraan wordt invulling gegeven door het stellen van voorwaarden.
- De gemeente bepaalt op welke lokaties voorschoolse educatie wordt geboden. De gemeente is immers ook de financier hiervan. De gemeente koopt deze plaatsen in bij een organisatie die voorschoolse educatie kan bieden.

---

³ Naar verwachting zal het nieuwe kabinet de kinderopvangtoeslag aanpassen.

Hiervoor stelt de gemeente eisen waarmee de continuïteit wordt geborgd, de kwaliteit wordt gegarandeerd en waarmee wordt voldaan aan de clustering van voorzieningen. De subsidiëring vindt plaats per peutergroep waarbij voorschoolse educatie plaatsvindt.

- Periodiek bepaalt de gemeente op basis van prognoses van het aantal (doelgroep)peuters op welke lokaties er peutergroepen met voorschoolse educatie gewenst zijn.

D. Regievoering

- De financiering van de voorschoolse educatie door de gemeente leidt er toe dat de gemeente (via de te stellen eisen) regie voert over de lokaties waar de peutergroepen worden gevoerd. Daarnaast kan regie worden gevoerd door financiering van het Integraal Huisvestingsplan. Dit kan door rekening te houden met de benodigde ruimte capaciteit voor de peutergroepen.
- De gemeente kan op lokaties (IHP) waar peutergroepen gewenst zijn de benodigde ruimte realiseren, waarbij de kapitaallasten dan volledig als huur aan de aanbieder van peutergroepen zal worden doorberekend. De aanbieder van peutergroepen zal de huurprijs in de kostenberekening, samen met alle andere exploitatielasten, moeten meenemen omdat zij een integrale kostprijs moet berekenen.
- Overleg en afstemming met betrekking tot het realiseren van de gemeentelijke taak bij voorschoolse educatie vindt plaats in de stuurgroep Onderwijs (samen met jeugd) bij het bepalen van de lokale educatieve agenda.

E. Integraal beleid

- Bij de ontwikkeling van de visie wordt rekening gehouden met organisatiestructuur rond het integrale beleid jeugd, onderwijs en veiligheid.
- Richting kleine kernen kan het vanwege het leefbaarheidsvraagstuk zinvol zijn een reguliere peutergroep te financieren zonder koppeling met de kinderopvang. Of hieraan invulling wordt gegeven wordt bepaald op basis van het beleid van de gemeente ten aanzien van de kleine kernen.
- Bij de ontwikkeling van de peutergroepen houden we rekening met aansluiting en afstemming met het centrum voor jeugd en gezin (signalerende functie en preventieve jeugdzorg).